

BEKKURSO DE ESPERANTO – BEKDU

VERKITA DE DENNIS E. KEEFE, 1987

PLIBONIGITA 1994

Ĉiuj Rajtoj Rezervitaj

BEKDU ENHAVO

BEKKURSO

BEKDU

Paĝo Enhavo

Metodo de praktikado

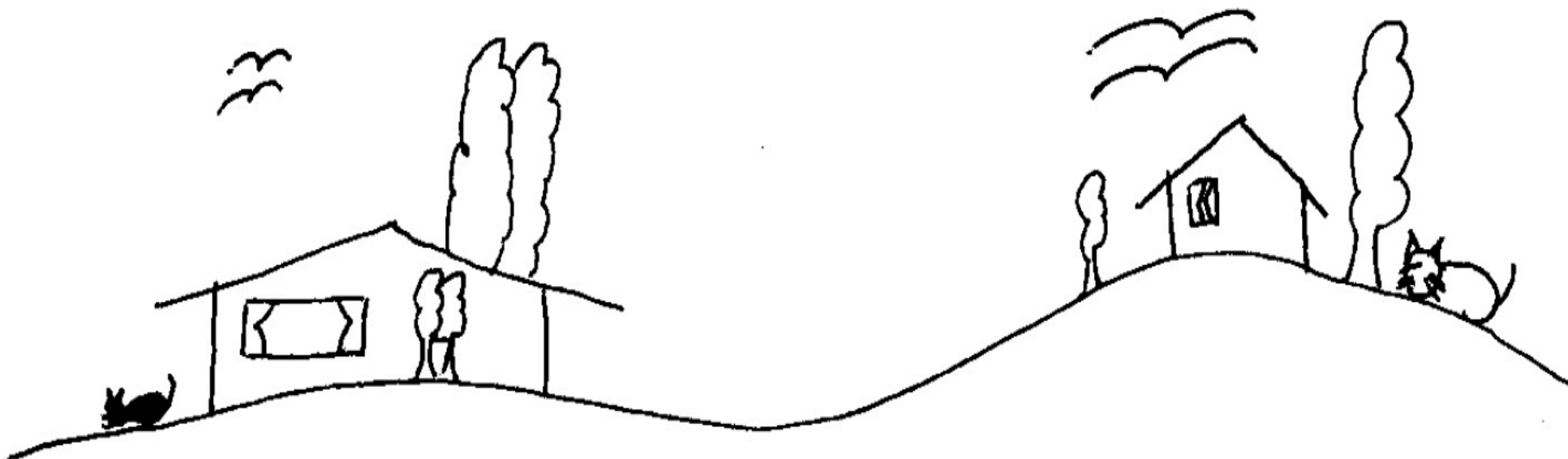
1	Rilataj pronomoj en subfrazoj – I, kiu, kiuj	Valencia metodo
2	Rilataj pronomoj – II, kiun, kiujn	Valencia metodo
3	Rilataj pronomoj – III, kiu(n), kiuj(n)	Valencia metodo
3a	Pridemandado	Valencia metodo +
4	Rilataj pronomoj – IV, kiu(n), kiuj(n)	Valencia metodo
5	Kies	Valencia metodo
6	T-vortoj – I	Valencia metodo
7	Rilataj pronomoj – V, tiu(j)(n), kiu(j)(n)	Valencia metodo
8	T-vortoj – II	Valencia metodo +
9	I-vortoj, N-vortoj	Valencia metodo
10	Bildo por I-vortoj, N-vortoj	
10a	Dialogetoj	Dialogo
11	Si, sin, sia(j)(n), prep. + si – I	Klarigado
12	Si, sin, sia(j)(n), prep. + si – II	Skribekzerco + Valencia metodo +
13	Prepozicio + kio, kiu, kiuj	Valencia metodo +
14	Por, por fari tion, por + i	Valencia metodo +
15	Komparacio - Pli, plej, modelo	Klarigado

BEKDU ENHAVO

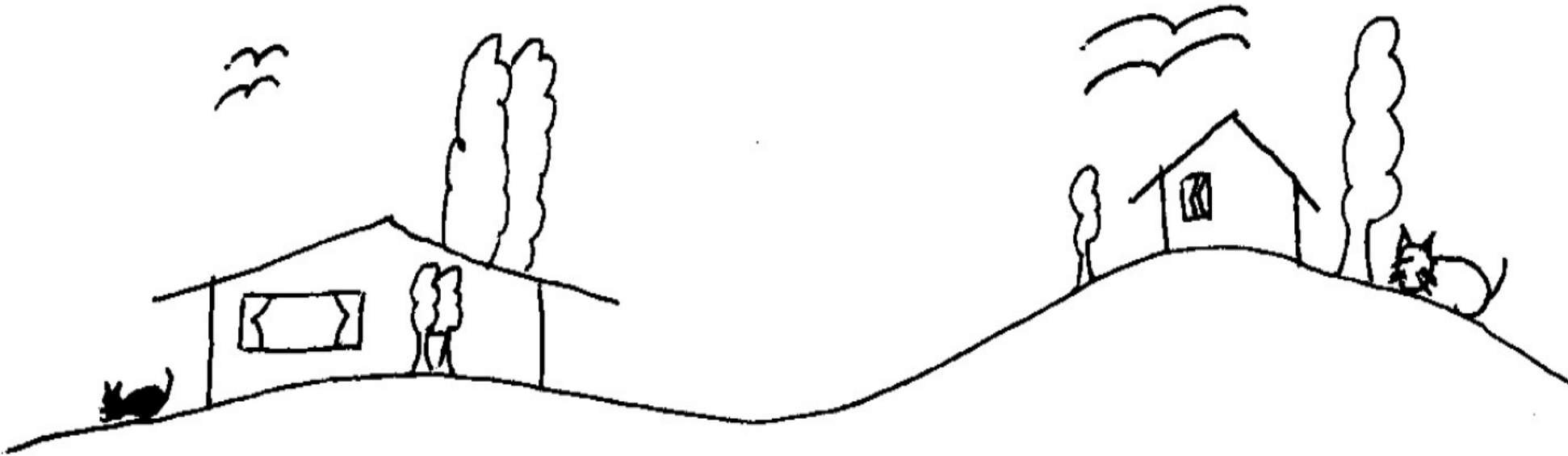
BEKKURSO

BEKDU

Paĝo	Enhavo	Metodo de praktikado
16	Komparacio - pli ol..., tiel... kiel	Valencia metodo
17	Se + -us, se mi estus... , mi...	Valencia metodo +
17c	1. por + i, 2. por, ke... + u	Skribekzerco
18	Plaĉas, ŝatas, -as, -us	Valencia metodo +
19	Ofteco, ĉiam, ĉiufoje, ĉiulunde, ktp	Klarigado
20	Ofteco, ekzercaro	Valencia metodo +
21	Repaso Interleciono	Valencia metodo +
22	Tabelvortoj	Klarigado
23	Rilatpronomo: kie	Valencia metodo +
24	Prepozicio + kiu(j) + o(j)	Valencia metodo +
25	-N kaj en -O, kaj -E en tempesprimoj	Skribekzerco
26	Parolekzerco pri tempordo	Parolekzerco
27	Rilatpronomo: prep. + kiu(j)	Valencia metodo +
28	BEKDU repasado Interleciono	Valencia metodo +

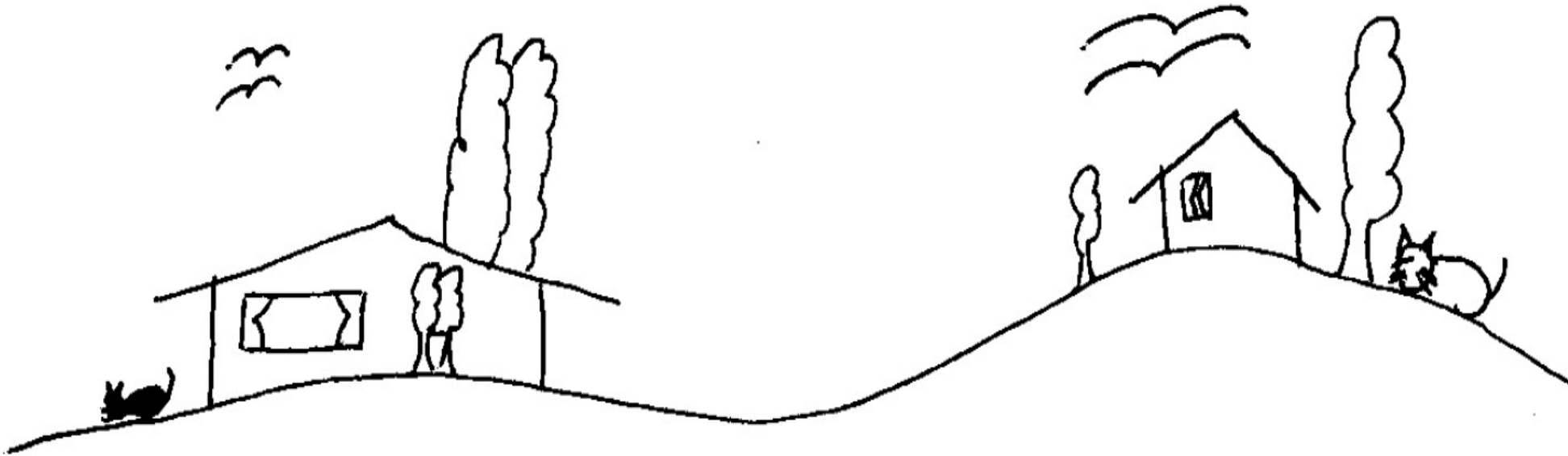
Rilataj pronomoj en subfrazoj - I
kiu, kiuj

- 1 Ĉu la domo, kiu estas sur la maldekstra monto, estas granda?
- 2 Ĉu la domo, kiu estas sur la dekstra monto, estas malgranda?
- 3 Ĉu la arboj, kiuj staras antaŭ la granda domo, estas malaltaj?
- 4 Ĉu la arboj, kiuj staras malantaŭ la granda domo, estas malaltaj?
- 5 Kiaj ili estas?

- 6 Ĉu la birdoj, kiuj flugas super la alta monto, estas malgrandaj?
- 7 Ĉu la birdoj, kiuj flugas super la alta monto, estas grandaj?
- 8 Ĉu la arbo, kiu staras dekstre de la domo, estas malalta?
- 9 Kia estas la arbo, kiu staras dekstre de la domo?

Rilataj pronomoj en subfrazoj - I
kiu, kiuj

- 10 Kiaj estas la arboj, kiuj staras malantaŭ la domo?
- 11 Ĉu la birdoj, kiuj flugas super la granda domo, estas grandaj?
- 12 Kiaj estas la birdoj, kiuj flugas super la granda domo?
- 13 Ĉu la fenestro, kiu estas en la malgranda domo, estas larĝa?
- 14 Kia estas la fenestro en la malgranda domo?

- 15 Kie estas la arboj, kiuj estas altaj kaj grandaj?
- 16 Ĉu la kato, kiu kuŝas apud la alta arbo, estas granda kaj blanka?
- 17 Kia estas la kato, kiu kuŝas maldekstre de la granda domo?
- 18 Kiaj estas la domoj?
- 19 Kie ili estas?

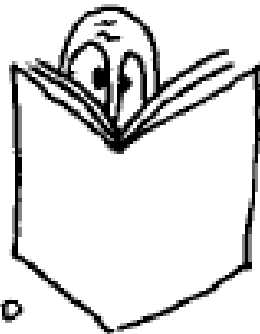
Rilataj pronomoj en subfrazoj - I
kiu, kiuj

- 20 Kiaj estas la birdoj?
- 21 Kiaj estas la fenestroj?
- 22 Kiaj estas la katoj?
- 23 Kiaj estas la arboj?

Bonvolu ne forgesi ripeti la pagon!

Dankon!

Rilataj pronomoj en subfrazoj – II
kiun, kiujn

JULIO

LUDOVIKO

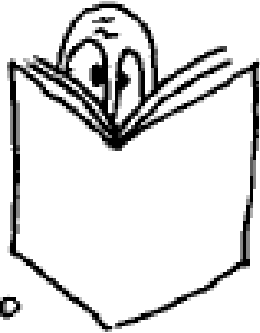

RAMONO

PAŬLO

- 1 Ĉu la libro, kiun Julio legas, estas granda?
- 2 Ĉu la libro, kiun Ludoviko legas, estas granda?
- 3 Ĉu la libro, kiun Ludoviko legas, estas granda aŭ malgranda?
- 4 Kia estas la libro, kiun Julio legas?

- 5 Kia estas la libro, kiun Ludoviko legas?
- 6 Kiaj estas la libroj?
- 7 Ĉu la panoj, kiujn Ramono bakis, estas longaj?
- 8 Ĉu la panoj, kiujn Paŭlo bakis, estas longaj?

Rilataj pronomoj en subfrazoj – II
kiun, kiujn

JULIO

LUDOVIKO

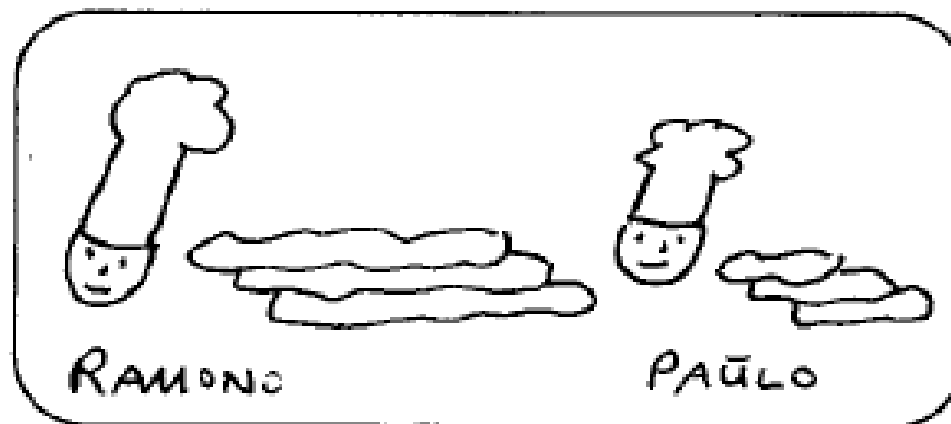
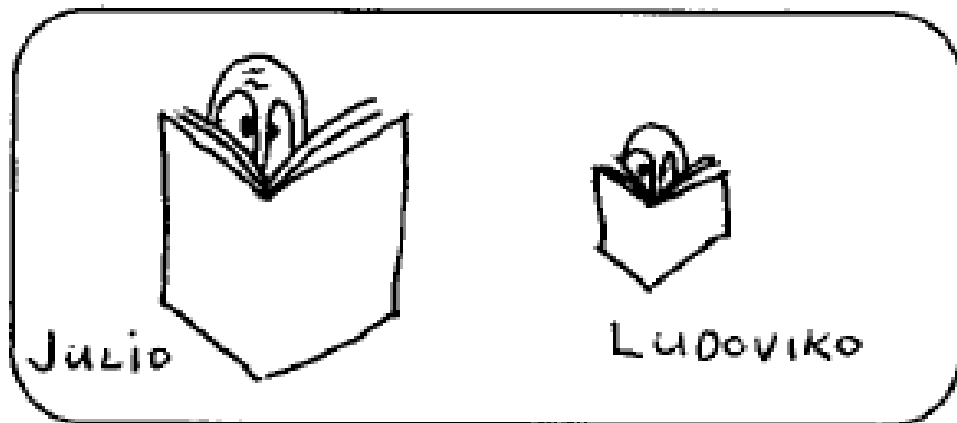
RAMONO

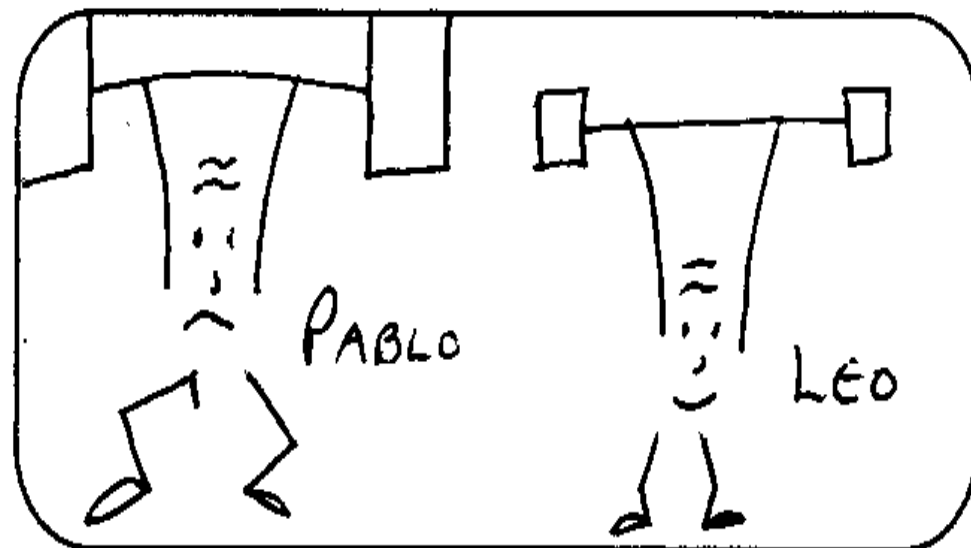
PAŬLO

- 9 Kiaj estas la panoj, kiujn Paŭlo bakis?
- 10 Kiaj estas la panoj, kiujn Ramono bakis?
- 11 Ĉu vi vidas la panojn, kiujn Paŭlo kaj Ramono bakis?
- 12 Kiaj la panoj estas?

- 13 Ĉu vi vidas la ĉapelojn, kiujn la bakistoj surhavas?
- 14 Ĉu la ĉapelo, kiun Paŭlo surhavas, estas malalta?
- 15 Kia estas la ĉapelo, kiun Ramono surhavas?
- 16 Kiaj estas la ĉapeloj?

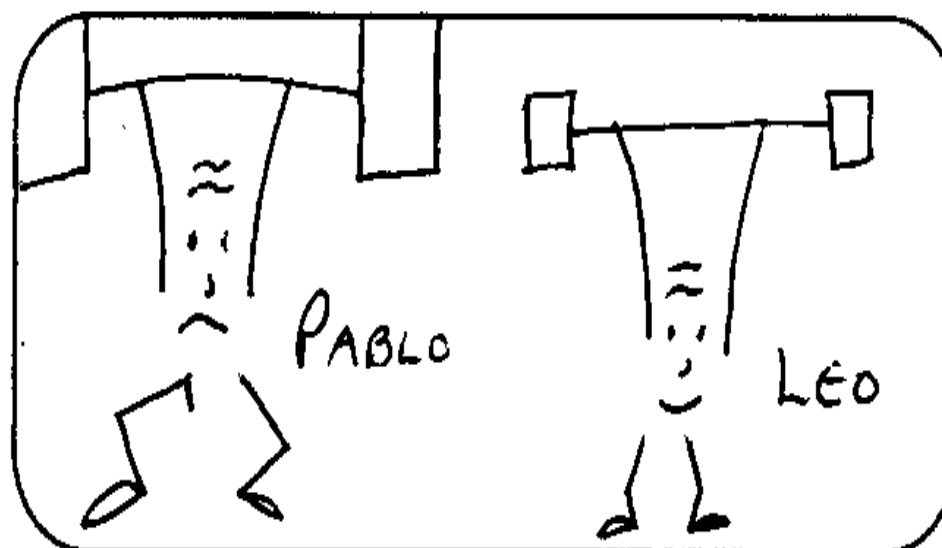

Rilataj pronomoj en subfrazoj – II
kiun, kiujn

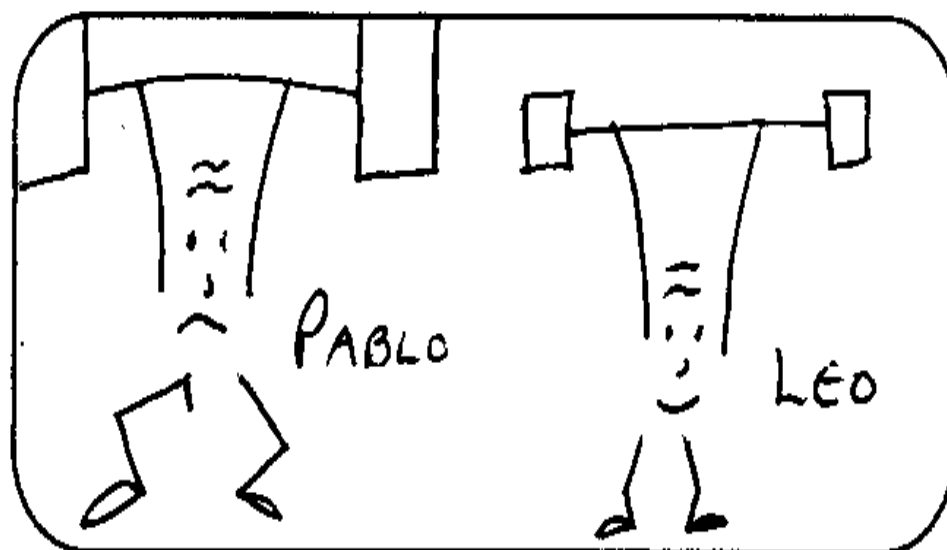
- 17 Ĉu la libro, kiu estas en la manoj de Julio, estas granda?
- 18 Ĉu la libro, kiu estas en la manoj de Ludoviko, estas granda?
- 19 Kia estas la libro, kiun Ludoviko havas?
- 20 Ĉu la panoj, kiuj estas antaŭ Paulo, estas longaj?

- 21 Ĉu la ĉapelo, kiu estas sur la kapo de Ramono, estas alta?
- 22 Kia estas la ĉapelo, kiun li surhavas?
- 23 Kiaj estas la libroj?
- 24 Bonvolu refari la demandoliston. Vi parolos pli kaj pli flue.

Rilataj pronomoj en subfrazoj – III
kiu(n), kiuj(n)

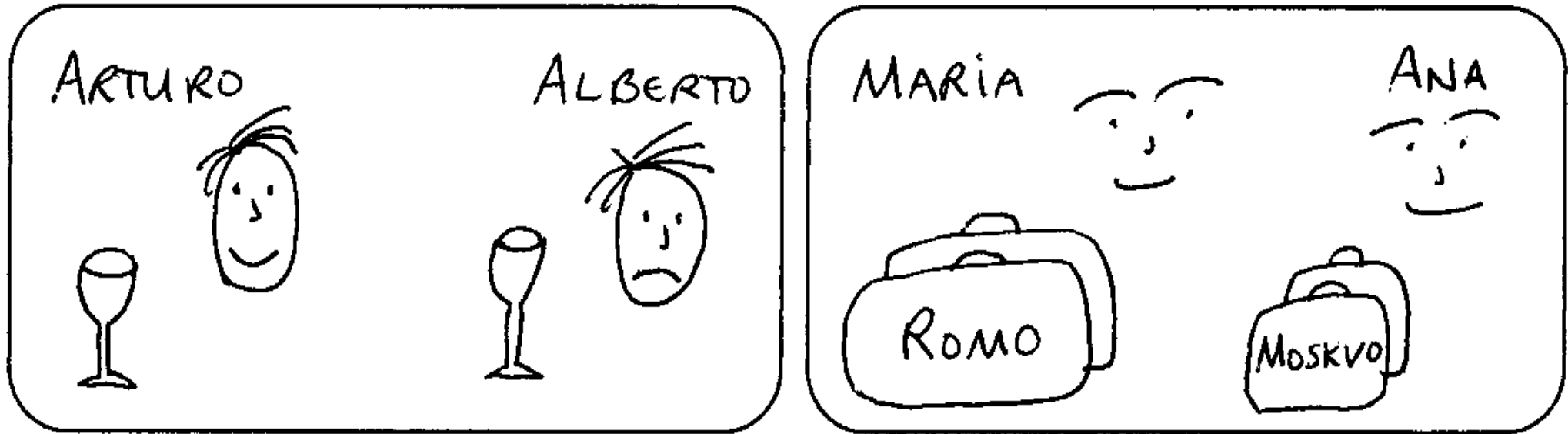
- 1 Ĉu la arbo, kiun Marko hakas, estas alta?
- 2 Ĉu la arbo, kiun Pako hakas, estas alta?
- 3 Kia estas la arbo, kiun Pako hakas?
- 4 Ĉu la **hakilo**, kiun Marko uzas, estas malgranda?
- 5 Ĉu la hakilo, kiun Pako uzas, estas malgranda?
- 6 Kia estas la hakilo, kiun Pako uzas?
- 7 Kiaj estas la hakiloj, kiujn Marko kaj Pako uzas?
- 8 Kiaj estas la arboj, kiujn ili hakas?

Rilataj pronomoj en subfrazoj – III
kiu(n), kiuj(n)

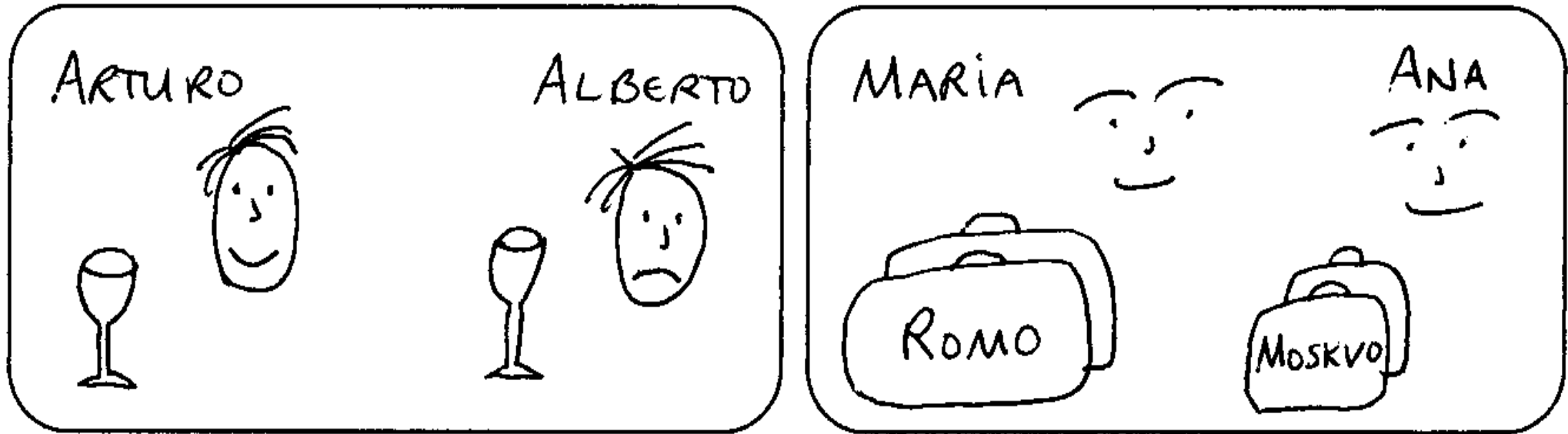
- 9 Ĉu Pablo kaj Leopoldo levas pezilojn?
- 10 Ĉu la peziloj, kiujn Pablo levas, estas pezaj?
- 11 Ĉu la peziloj, kiujn Leopoldo levas, estas tre pezaj?
- 12 Kiaj estas la peziloj, kiujn Leopoldo levas?

- 13 Kiel nomiĝas la persono, kiu levas la pezajn pezilojn?
- 14 Kiel nomiĝas la persono, kiu levas la malpezajn pezilojn?
- 15 Ĉu la peziloj, kiuj estas super Leopoldo, estas pezaj?
- 16 Kiaj estas la peziloj, kiuj estas super Leopoldo?

Rilataj pronomoj en subfrazoj – III
kiu(n), kiuj(n)

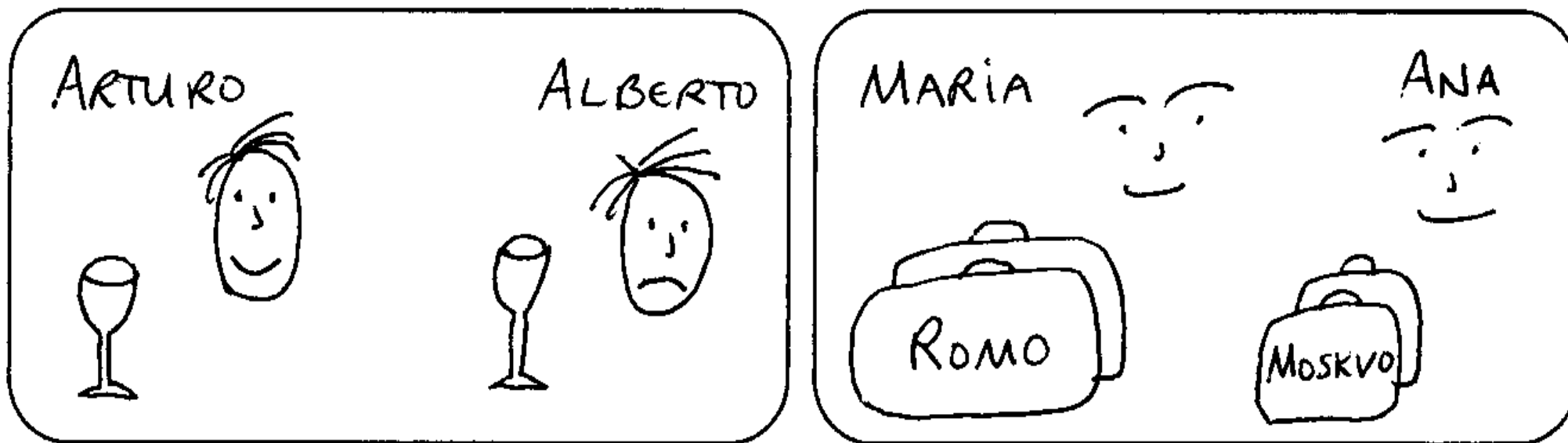
- 17 Kiel nomiĝas la persono, kiu hakas la altan arbon?
- 18 Kiu estas tiu persono, kiu hakas la malaltan arbon?
- 19 Kiaj la arboj estas?
- 20 Ĉu la hakilo, kiu estas en la manoj de Marko, estas granda?

- 21 Kiaj estas la hakiloj, kiujn Marko kaj Pako havas?
- 22 Kiuj estas tiuj, kiuj levas la pezilojn?
- 23 Kiaj estas la peziloj?
- 24 Bonvolu ripeti la paĝon, kaj ne legi la respondojn. Parolu pli kaj pli flue kaj bone!

Rilataj pronomoj en subfrazoj – IV
kiu(n), kiuj(n)

- 1 Ĉu la vino, kiun Arturo trinkas, estas bona?
- 2 Ĉu la vino, kiun Alberto trinkas, estas bona?
- 3 Kia estas la vino, kiun Alberto trinkas?
- 4 Kia estas la vino, kiun Arturo trinkas?
- 5 Kiel fartas Arturo kaj Alberto?
- 6 kiaj estas la vinoj, kiujn Alberto kaj Arturo trinkas?
- 7 Ĉu la personoj, kiuj pakis la valizojn, nomiĝas Viktoria kaj Elizabeta?
- 8 Kiel nomiĝas la personoj, kiuj pakis la valizojn?

Rilataj pronomoj en subfrazoj – IV
kiu(n), kiuj(n)

- 9 Ĉu la virino, kiu pakis la grandajn valizojn, nomiĝas Ana?
- 10 Kiu estas la persono, kiu pakis la grandajn valizojn?
- 11 Ĉu la valizoj, kiujn Ana pakis, estas grandaj?
- 12 Kiaj estas la valizoj, kiujn Ana pakis?

- 13 Ĉu la valizoj, kiujn Maria havas, iros al Moskvo?
- 14 **Kien** iros la valizoj, kiuj estas kun Maria?
- 15 Kien iros la valizoj, kiujn Ana pakis?
- 16 Bonvolu diri al mi, kiaj la valizoj estas.

Rilataj pronomoj en subfrazoj – IV
kiu(n), kiuj(n)

- 17 Ĉu la virino, kiu iros al Romo, nomiĝas Ana?
- 18 Ĉu vi scias, kiel nomiĝas la virino, kiu iros al Moskvo?
- 19 Ĉu vi vidas la personon, kiu pakis la malgrandajn valizojn, kaj kiu iros al Novjorko?
- 20 Ĉu la valizoj, kiujn Maria kaj Ana pakis, iros al Novjorko kaj al Parizo, aŭ al Moskvo kaj al Romo?

Kies

- 1 Kies pantolono estas ..... ? (blanka, blua, bruna, ... ktp.)
- 2 Kies ĉemizo estas ..... ?
- 3 Kies ŝuoj estas ..... ?

- 4 Kies hararo estas ..... ? (blonda, bruna, griza ... ktp)
- 5 Kies okuloj estas ..... ?
- 6 Kies estas ..... ? (tiu libro, tiuj paperoj ... ktp.)

Kies

- 7 Kiel nomiĝas la persono, kies hararo estas ..... (blonda, bruna ...), kaj ..... (longa, friza, rekta ... ktp)?
- 8 Bonvolu diri al mi, kiel nomiĝas la persono, kies ..... (libro, mansako, jako ... ktp) estas sur la tablo.
- 9 Ĉu vi scias, kiel nomiĝas la lernanto, kies libron la instruisto metis sur la tablon?
- 10 Kiel nomiĝas la lernanto, kies paperojn la instruisto metis sub la tablon?
- 11 Ĉu al vi plaĉas la persono, kies ĉemizo estas ..... ?
- 12 Kion faras nun la lernantino, kies hararo estas ..... ?

T-vortoj – I

K => T

1 Kie ...

estas la **plafono**?
estas la **planko**?
estas la pordo(j)?
la instruisto estas?
estas mia skribilo?
vi loĝas?
... ?
... ?
... ?

2 Kiu(j)(n) ...

estas la instruisto?
estas la lernantino(j)?
estas la lernanto(j)?
nomiĝas ..... ?
mi montras?
mi tuŝas?

3 Kio(n) ...

estas ruĝa?
estas **malmultekosta**?
multekosta estas?
estas via?
mia estas?
estas ronda kaj verda?
mi posedas?
posedas vi?

4 Kiom (da) ...

personoj loĝas en Novjorko?
personoj loĝas en via hejmurbo?
instruistoj estas en nia kurso de
Esperanto?
ĝelernantoj parolas nun?
kostas bileto por aŭtobuso?

T-vortoj – I

K => T

5 Kiam...

nia kurso komenciĝas?
 nia kurso finiĝas?
 vi vekigis hodiaŭ?

6 Kia(j)(n)...

estas elefanto?
 estas ĝirafo?
 muŝoj estas?
 la suno estas?
 ŝuojn vi havas **hejme**?
 valizon havas vi?

7 Kies...

ĉemizo estas ..... ?
 ŝuoj estas ..... ?
hararo estas longa?
 nomo estas ..... ?
 estas tio?
 estas tio kaj tio?
 estas tiu libro?
 paperojn mi tuŝas?

8 Kiel...

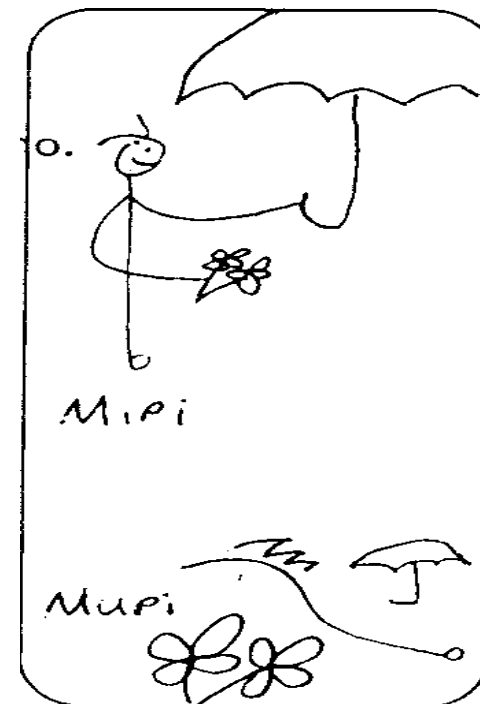
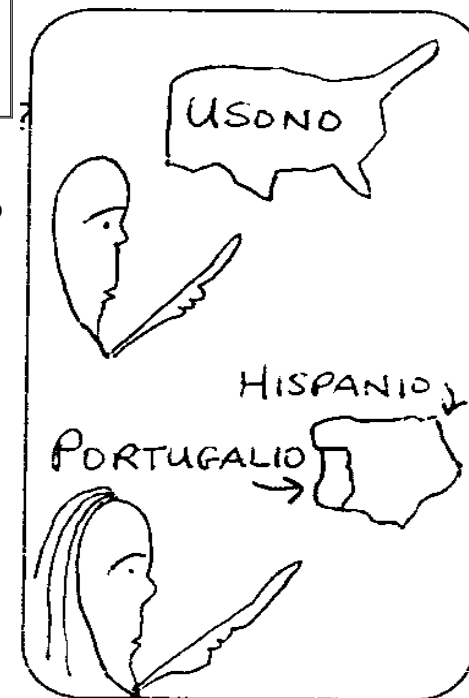
flugas muŝo?
 flugas birdo?
 flugas aviadilo?
oni manĝas fiŝon?
 supon oni manĝas?
 oni **ŝlosas** pordon?
 oni **viŝas teleron**?
 oni **rompas** krajonon?

9

Bonvolu ripeti la ekzercon,
 sed ĉi foje, ne faru tion
 laŭorde, sed senorde.
 Dankegon!

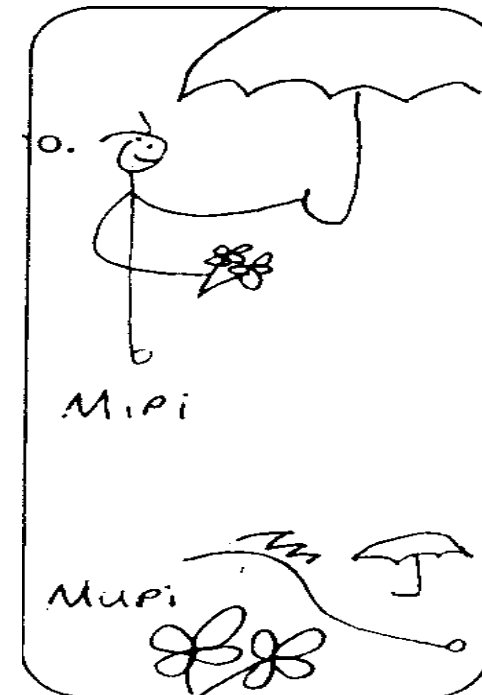
Rilataj pronomoj – V
tiu(j)(n), kiu(j)(n)

- 1 Ĉu la lando, kiun la instruisto montras, estas granda?
- 2 Ĉu la landoj, kiujn montras la instruistino, grandaj estas?
- 3 Kia estas la lando, kiun la instruisto montras, kaj kiaj estas tiuj, kiujn la instruistino montras?
- 4 Ĉu la pluvombrelo, kiun Mipi tenas, estas granda?
- 5 Bonvolu diri al mi, kia estas tiu, kiun tenas Mupi.
- 6 Diru al mi, ĉu la floroj, kiuj estas en la manoj de Mipi, estas grandaj aŭ malgrandaj.
- 7 Ĉu vi scias, kiaj estas tiuj, kiujn Mupi tenas?
- 8 Rigardu la pluvombrelojn. Priskribu tiun, kiun Mipi tenas, kaj tiun, kiun Mupi tenas.
- 9 Nun rigardu la landojn. Parolu pri tiu, kiun la instruisto montras, kaj parolu pri tiuj, kiujn la instruistino montras.
- 10 Rigardu la florojn. Priskribu tiujn, kiuj estas en la mano de Mipi, kaj parolu pri tiuj, kiujn Mupi havas en la mano.
- 11 Ĉu vi pensas, ke Mipi loĝas en la lando, kiun la instruisto montras?
- 12 Kiu loĝas en la lando, kiun montras la instruisto?

Rilataj pronomoj – V
tiu(j)(n), kiu(j)(n)

- 13 Ĉu vi scias, kiuj loĝas en la landoj, kiujn la instruistino montras?
- 14 Ĉu vi povas diri al mi, kiom da personoj loĝas en la lando, kiun la instruisto rigardas?
- 15 Ĉu vi kredas, ke la floroj, kiujn Mipi havas, estas por la instruisto?
- 16 Bonvolu diri al mi, ĉu la pluvombrelo kiun Mupi tenas, estas granda, kaj ĉu la floroj, kiujn Mupi tenas estas ruĝaj.

T-vortoj – II**K => T**

- 1 Ĉu Londono estas **en Francio**?
- 2 Ĉu nia kurso estas **en la strato Zamenhof**?
- 3 Ĉu elefanto estas **malgranda**?
- 4 Ĉu muŝoj estas grandaj?

- 5 Ĉu Esperanto havas **malfacilan** gramatikon?
- 6 Ĉu vi havas **ruĝajn** okulojn?
- 7 Ĉu vi estas **profesoro de Esperanto**?
- 8 Ĉu vi havas **aviadilon** ĉe vi?

- 9 Ĉu nia kurso komenciĝis **antaŭ du minutoj**?
- 10 Ĉu nia kurso finiĝos **post unu minuto**?
- 11 Ĉu vi laboras **dimanĉe**?
- 12 Ĉu vi naskiĝis **en 1991**?

- 13 Ĉu tio estas **ŝia**?
- 14 Ĉu tiu libro estas **de via amikino**?
- 15 Ĉu kato havas **kvin** krurojn?
- 16 Ĉu estas **ducent** gelernantoj en nia kurso?

T-vortoj – II**K => T**

- 17 Ĉu nia leciono daŭras **30 minutojn**?
- 18 Ĉu Mipi parolas **Esperante**?
- 19 Ĉu birdoj flugas **per la piedoj**?
- 20 Ĉu Ramono skribas **per skribmaŝino**?

- 21 Ĉu oni lernas Esperanton **malrapide**?
- 22 Ĉu vi estas **Elizabeta**?
- 23 Ĉu la gelernantoj apud vi estas **Adamo kaj Eva**?
- 24 Ĉu vi konas **Elizabetan**?

- 25 Ĉu vi konas **la gesinjorojn** tie?
- 26 Ĉu vi venas al la kurso de Esperanto, **ĉar vi deziras lerni la anglan lingvon**?
- 27 Ĉu vi lernas Esperanton rapide, **ĉar Esperanto havas komplikan gramatikon**?
- 28 Bonvolu ripeti la liston, **senorde**, se vi povas.

I-vortoj – N-vortoj

I => N

io nenio

iu neniu

iom neniom

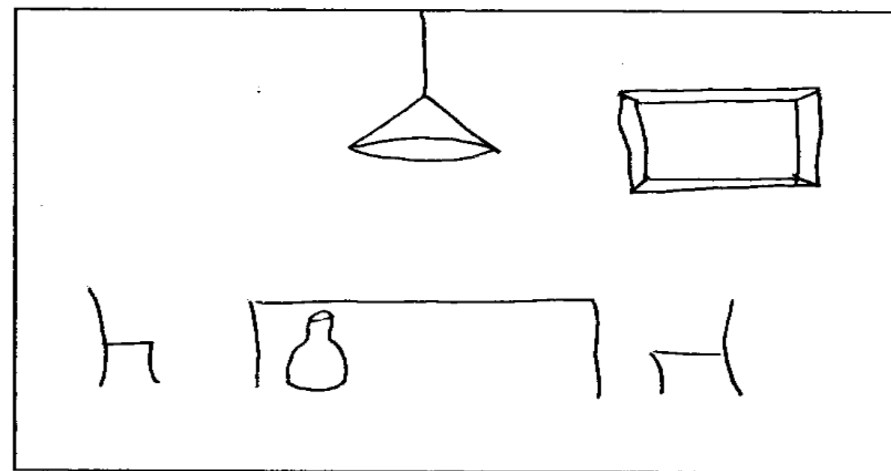
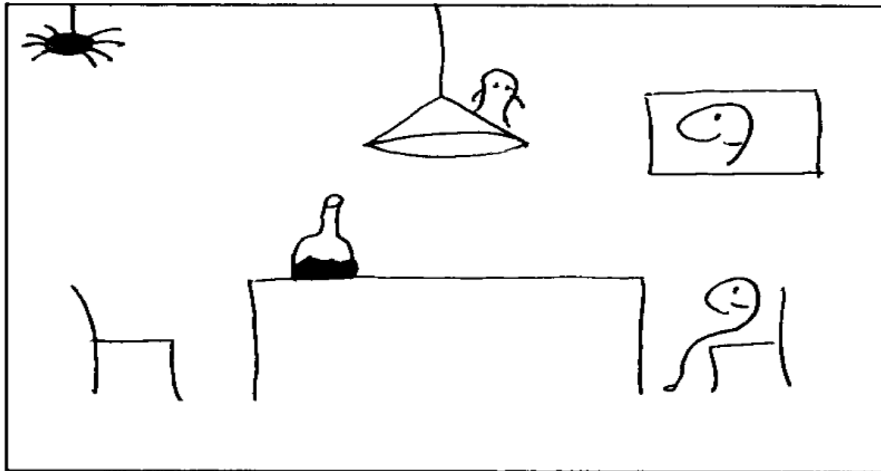
ie nenie

ies nenies

iam neniam

Ĉambro A

Ĉambro B

- 1 Ĉu estas io sur la tablo en ĉambro A?
- 2 Ĉu estas io sur la tablo en ĉambro B?
- 3 Kio estas tio sur la tablo en ĉambro A?
- 4 Ĉu estas iu en ĉambro A?
- 5 Ĉu estas iu en ĉambro B?
- 6 Kiu tiu estas en ĉambro A?
- 7 Ĉu ie en ĉambro A estas araneo?
- 8 Ĉu ie en ĉambro B estas araneo?

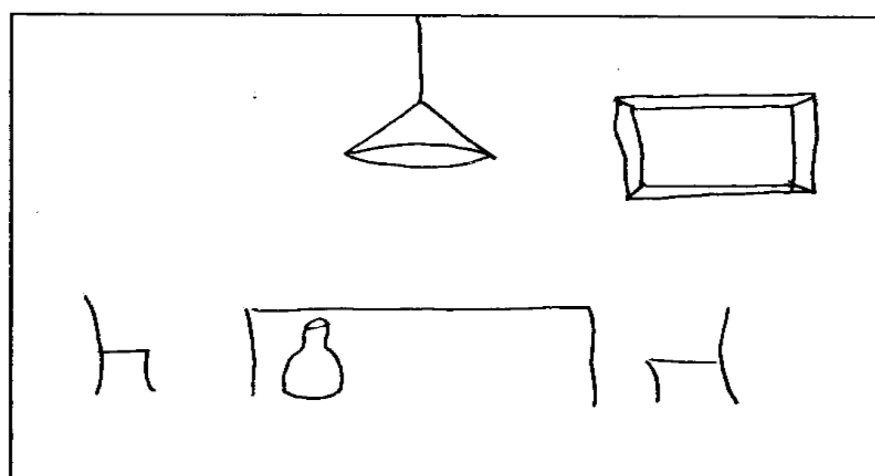
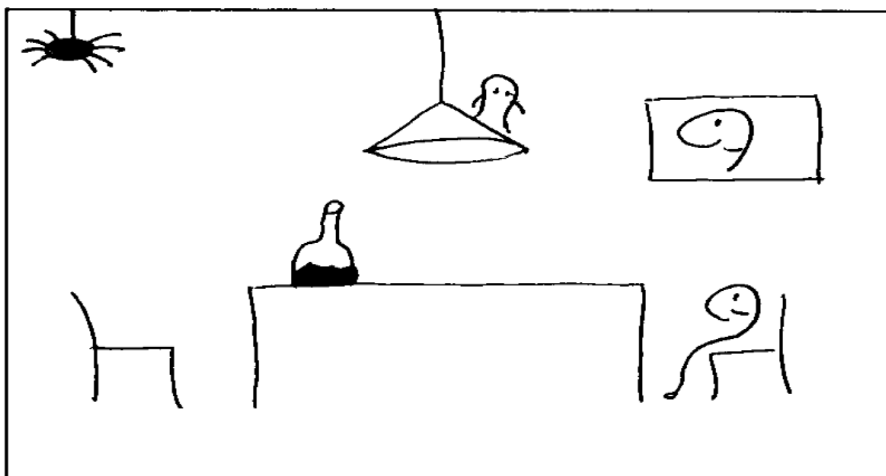
I-vortoj – N-vortoj

I => N

io	nenio	iu	neniu	iom	neniom
ie	nenie	ies	nenies	iam	neniam

Ĉambro A

Ĉambro B

- 9 Kie estas tiu araneo?
- 10 Ĉu estas iom da vino en la botelo kiu estas en ĉambro A?
- 11 Ĉu estas iom da vino en la botelo kiu estas sub la tablo en ĉambro B?
- 12 Ĉu estas io sur la lampo kiu troviĝas en ĉambro A?
- 13 Ĉu ies vizaĝo estas sur la bildo kiu estas en ĉambro A?
- 14 Ĉu ies vizaĝo estas sur la bildo kiu troviĝas en ĉambro B?
- 15 Ĉu estas io sur la maldekstra seĝo en ĉambro B?
- 16 Ĉu sidas iu sur la maldekstra seĝo en ĉambro B?

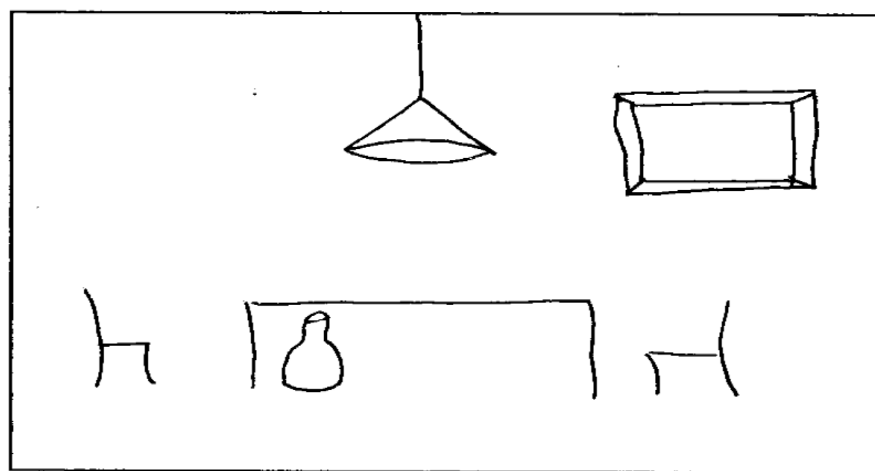
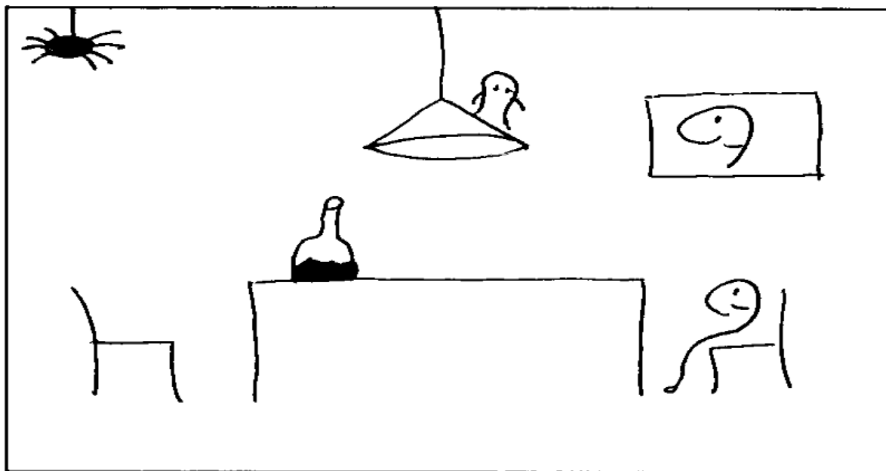
I-vortoj – N-vortoj

I => N

io	nenio	iu	neniu	iom	neniom
ie	nenie	ies	nenies	iam	neniam

Ĉambro A

Ĉambro B

- 17 Ĉu estas io sur la tabloj en la ĉambroj?
- 18 Ĉu estas iu en la ĉambroj?
- 19 Diru al mi, ĉu estas ies vizaĝo sur la bildoj.
- 20 Ĉu estas iu sur la seĝoj kiuj estas en ĉambro A?

- 21 Ĉu estas iom da vino en la boteloj?
- 22 Bonvolu diri al mi, ĉu ie en la ĉambroj estas araneoj.
- 23 Ĉu vi iam estis en Parizo?
- 24 Ĉu vi havas ion en viaj manoj?

I-vortoj – N-vortoj

I => N

io nenio

iu neniu

iom neniom

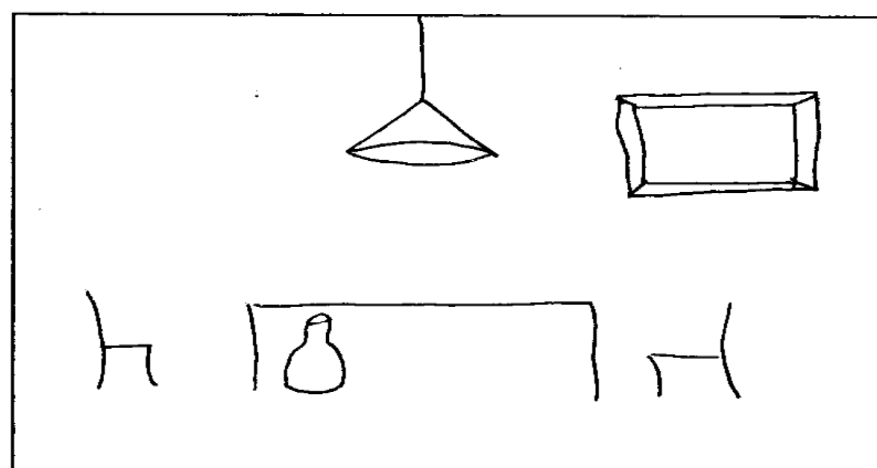
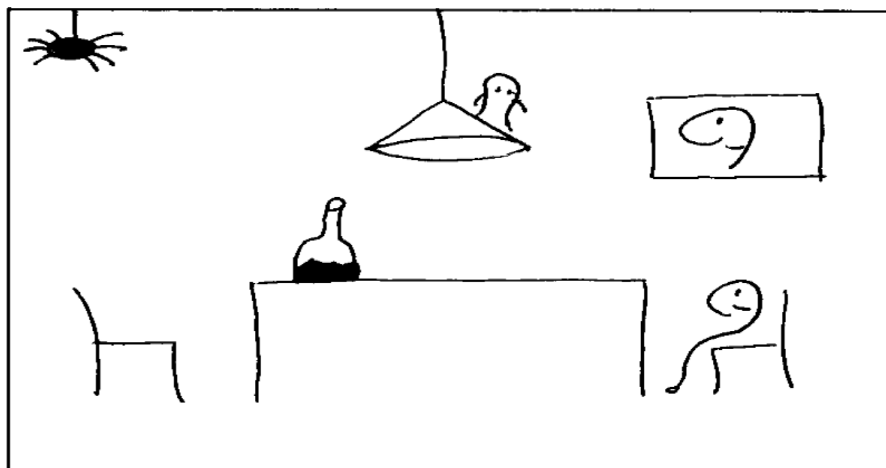
ie nenie

ies nenies

iam neniam

Ĉambro A

Ĉambro B

25 Ĉu vi iam vizitis la muzeon de Prado en Madrido?

26 Ĉu ie en nia klasĉambro estas cindrujo?

27 Ĉu estas iu dekstre kaj maldekstre de vi?

28 Bonvolu diri al mi, ĉu vi havas iom da mono, kiun vi povas doni al mi.

Dialogetoj

- 1 - Ĉu vi deziras trinki kafon kun mi en la trinkejo nun?
- Volonte. Atendu momenton. Mi devas iri al la necesejo. Mi tuj revenos.

- 2 - Ĉu ni iru al la restoracio por manĝi?
- Ne eblas al mi. Mi ne havas monon, eĉ ne unu frankon!
- Ne gravas. Pagos mi ĉi foje.

- 3 - Pardonu mian malfruan alvenon.
- Ne gravas. Ni ĵus komencis la kunvenon.

- 4 - Li estus bona prezidento.
- Vi ŝercas. Male, li estus la plej malbona en la historio de nia lando!

- 5 - Ĉu vi ĉeestos la esperantan prelegon morgaŭ?
- Eble. Tio dependas. Mi ankoraŭ ne scias. Mi devas rigardi mian horaron. Atendu momenton.

Dialogetoj

- 6 - Mi opinias, ke ni devas preni la trajnon.
- Miaopinie, la buso estus pli bona.
- Laŭ mi, la avaidilo estus pli bona, ĉar pli rapida.
- Mi konsentas kun Paŭlo. Ni prenu la trajnon.
- Mi tute ne konsentas kun vi! Ni ne povas preni la trajnon. Ĝi ne iras al tiu urbo! Nek, kompreneble, la aviadilo.
- Do. ni uzu la buson!
- Konsentite!
- 7 - Ĉu al vi plaĉas tiuj ŝuoj?
- Tro longaj
- Kaj tiuj?
- Ne sufiĉe larĝaj.
- Nu, tiuj?
- Perfektaj. Nek tro longaj, nek tro mallarĝaj. Ili estas ĝustaj! Mi aĉetos ilin .

si, sin, sia(j)(n), prep. + si – I	
Mi lavas min.	Ĝi lavas sin.
Vi lavas vin.	Ni lavas nin.
Li lavas sin.	Vi lavas vin.
Ŝi lavas sin.	Ili lavas sin.

- 1 Li lavas **sin**. (Pablo lavas Pablon.)
Li lavas lin. (Pablo lavas la filon.)

- 2 Ŝi kombas **sian** hararon. (Maria kombas la hararon de Maria.)
Ŝi kombas ŝian hararon. (Maria kombas la hararon de la filino.)

- 3 Ŝi banis **sin** en varma akvo. (Maria estis en la banujo, kaj ŝi estis sola).
Ŝi banis ŝin en varma akvo. (Maria lavis kaj banis la bebon.)

- 4 Li razas **sin** kutime per elektra razilo je la sepa matene.
La barbiro razas lin per tre akra razilo.

- 5 Post la manĝoj la geknaboj devas brosi **al si** la dentojn.
La dentisto brosis al ili la dentojn per speciala broso.

si, sin, sia(j)(n), prep. + si – I	
Mi lavas min.	Ĝi lavas sin.
Vi lavas vin.	Ni lavas nin.
Li lavas sin.	Vi lavas vin.
Ŝi lavas sin.	Ili lavas sin.

6 Post la longa promenado, li bezonis purigi **siajn** ŝuojn.

La ŝuciristo poluris liajn ŝuojn per tuko.

7 Ŝi povis vidi lin kaj ŝin kaj **sin** en la spegulo.

Ŝi vidas sin en la spegulo. (Estas unu persono.)

Ŝi vidas ŝin en la spegulo. (Estas du personoj.)

8 Je la sesa kaj duono matene, Elizabeta levas **sin**. (ne, ŝin!)

9 La futbalisto ĉiam celas helpi **sian** teamon. (ne lian aŭ ilian!)

10 La boksisto batis lin tre forte. (ne, **sin!!**)

si, sin, sia(j)(n), prep. + si – II

- 1 Estas la sepa matene. Pablo estas en la banĉambro. Li havas sapon en la mano. Kion li faras? (lavi, bani, sapumi)
- 2 Maria havas kombilon en la mano. Ŝia filino estas antaŭ ŝi. Kion Maria faras? (kombi, helpi)
- 3 Maria estas antaŭ spegulo. Ŝi havas kombilon en la mano. Ŝi estas tute sola. Ŝi faras ion. Kion faras ŝi? (kombi)
- 4 En la mano de Aŭturo estas razilo. Sur la vizaĝo de li estas iom da blanka ŝaŭmo. Li movas la manon **tien kaj reen**. Diru al mi, kion Aŭturo faras nun. (razi, senharigi vizaĝon)
- 5 Estis la sesa matene. Pablo estis en la lito. Nun estas la sesa kaj kvin minutoj, kaj li staras. Kion li faris intertempe? (levi)
- 6 Maria rigardas Paŭlon. Paŭlo rigardas ŝin. Kion ili faras? (rigardi, vidi)

si, sin, sia(j)(n), prep. + si – II

- 7 Li havas tranĉilon en la mano. Antaŭ li estas tranĉitaj cepoj. Kion li faras? (tranĉi, prepari)
- 8 Lia fingro sangas iomete. Estas iom da gutoj da sango sur la tablo. Kion li faris? (tranĉi, vundi)
- 9 Ŝi piediris sur la vojo. Estis multe da polvo sur la vojo. Ŝiaj ŝuoj nun estas malpuraj. Kion ŝi faros? (purigi, ciri, senpolvigi)
- 10 La dentisto havas specialan broson en la mano. Estas knabo, kiu estas en seĝo antaŭ la dentisto. Kion faras la dentisto? (brosi, purigi)
- 11 Maria estas antaŭ spegulo. Ŝiaj gefiloj staras malantaŭ ŝi. Kion ŝi faras? (vidi, rigardi)

Prepozicio + kio, kiu, kiuj

- 1 En kio estas la bluaj floroj?
- 2 Sur kio estas la telefono?
- 3 Inter kio estas la kulero?
- 4 Ĉirkaŭ kio flugas la muŝoj?

- 5 Kun kiu parolas Mipi?
- 6 Pri kio pensas la sciencisto?
- 7 Sub kio vi sidas nun?
- 8 Kun kiuj la instruisto parolas en la kurso de Esperanto?

- 9 Per kio oni skribas?
- 10 Per kio Sinjoro Nopo mortigis la muŝojn?
- 11 Ĉu vi scias, al kiuj mi sendis leterojn en la pasinta jaro?
- 12 Diru al mi, al kiuj nia instruisto **disdonas** la ekzamenetojn.

- 13 Ĉu vi rememoras, pri kio la instruisto parolis en la lasta leciono?
- 14 Kun kiuj vi tagmanĝis hieraŭ?
- 15 Ĉu vi povas diri al mi, per kio oni aŭdas, kaj per kio oni vidas?
- 16 Ĉu vi ankaŭ povas diri al mi, per kio oni flaras, kaj per kio oni **gustumas**?

Prepozicio + kio, kiu, kiuj

- 17 Ĉu vi scias, kun kio la Britoj trinkas teon?
- 18 **Pro kio** vi lernas la internacian lingvon Esperanto?
- 19 Sur kio vi sidas? Sur seĝo? Sur benko?
- 20 Dekstre de kio vi estas nun?

- 21 **Pro kio** la ebriulo malbone fartas?
- 22 **El kio** estas libroj kaj ĵurnaloj?
- 23 Diru al mi, **sen kio** oni ne povas vivi.
- 24 **En kion** metis Johano la sukeron?

- 25 Maldekstre de kiu estas la sciencisto?
- 26 Ĉu vi vidas, antaŭ kio estas tiuj arboj?
- 27 **Apud kiu** aŭ **apud kiuj** vi estas nun?
- 28 Bonvolu diri al mi, **por kiuj** instruas nia instruisto Esperanton?

Por, por fari tion, por + i

- 1 Ĉu vi **ĉeestas** nian kurson de Esperanto por lerni la anglan lingvon?
- 2 Ĉu Pablo iris al la **poŝtoŭicejo** por aĉeti pomojn, pirojn, kaj bananojn?
- 3 Ĉu li iris al la **panvendejo** por aĉeti lakton kaj fromaĝon?
- 4 Ĉu Sinjoro Nopo prenis sian muŝbatilon por frapi kaj bati sian katon?

- 5 Ĉu por paroli france vi venas al nia kurso de Esperanto?
- 6 Ĉu Elizabeta kaj Ramono promenis en la muzeo por vidi leonojn, simiojn, ĝirafojn, kaj ursojn?
- 7 Ĉu Petro vizitis la bestĝardenon por vidi la pentraĵojn de Pikaso?
- 8 Ĉu li estis ĉe la **hartondisto** nur por paroli kaj babilu kun li?

- 9 Por kion fari vi ĉeestas la kurson de la internacia lingvo Esperanto?
- 10 Por fari kion Sinjoro Nopo prenis la muŝbatilon?
- 11 Ĉu ŝi kaj ŝiaj amikinoj promenis en la parko por labori?
- 12 Ĉu vi pensas, ke Pako trinkis du fortajn tasojn da kafo por dormi?

Por, por fari tion, por + i

- 13 Oni uzas okulvitrojn por aŭdi **pli bone, ĉu ne?**
- 14 Ĉu la personoj, kiuj iris al la restoracio, faris tion por rigardi filmojn?
- 15 **Por kio** Pablo iris al la poŝtoŝtanco?
- 16 Ĉu la kelnero de la restoracio prenis **korktirilon** por **malŝtopi** botelon da lakto?

- 17 Ĉu Marko, Mariaj, kaj iliaj geamikoj iris al **kinejo** por aŭskulti muzikon?
- 18 Bonvolu **klarigi** al mi, por kio vi estas ĉi tie hodiaŭ.
- 19 Diru al mi, por kio multe da Germanoj iras al la plaĝoj de Hispanio dum siaj ferioj: por skii en la neĝo, por ĉasi bestojn, por labori multe, por **sunumi sin**, aŭ por studi matematikon.
- 20 Vi kaj viaj geamikoj vojaĝis al la **montaro** de Svislando por naĝi, ĉu ne?

Komparacio - Pli, plej, modelo

A > B, A < B

	1	2	3
A =>	(MAL)PLI	+ A(J)	+ OL
E =>	(MAL)PLI	+ E	+ OL
O =>	(MAL)PLI DA	+ O(J)	+ OL

A = B

A =>	TIEL	+ A(J)	+ KIEL
E =>	TIEL	+ E	+ KIEL
O =>	TIOM DA	+ O(J)	+ KIOM

A > B, A < B

Ekzemploj:

- 1 Monto estas **pli alta** ol monteto.
- 2 Elefantoj estas **pli grandaj** ol leonoj.
- 3 Birdo flugas **pli rapide** ol insekto.
- 4 Insekto flugas **malpli rapide** ol birdo.
- 5 Estas **pli da personoj** en Ĉinio ol en Japanio.
- 6 Estas **malpli da personoj** en Japanio ol en Ĉinio.

Komparacio - Pli, plej, modelo

A > B, A < B

	1	2	3
A =>	(MAL)PLI	+ A(J)	+ OL
E =>	(MAL)PLI	+ E	+ OL
O =>	(MAL)PLI DA	+ O(J)	+ OL

A = B

A =>	TIEL	+ A(J)	+ KIEL
E =>	TIEL	+ E	+ KIEL
O =>	TIOM DA	+ O(J)	+ KIOM

A = B

Ekzemploj:

- 1 Ŝi estas **tiel alta kiel** li.
- 2 Miaj gefiloj estas **tiel aĝaj kiel** viaj.
- 3 Johano povas kuri **tiel rapide kiel** Pablo.
- 4 Limako rampas **tiel malrapide kiel** heliko.
- 5 Mi havas **tiom da moneroj kiom** vi.
- 6 Estas **tiom da personoj** en Parizo **kiom** en Londono.

Komparacio - Pli, plej, modelo

A > B, A < B

	1	2	3
A =>	(MAL)PLI	+ A(J)	+ OL
E =>	(MAL)PLI	+ E	+ OL
O =>	(MAL)PLI DA	+ O(J)	+ OL

A = B

A =>	TIEL	+ A(J)	+ KIEL
E =>	TIEL	+ E	+ KIEL
O =>	TIOM DA	+ O(J)	+ KIOM

Ankaŭ la plej rapida
la malplej granda
la plej altaj

La plej longa rivero en Usono estas la Misisipo.

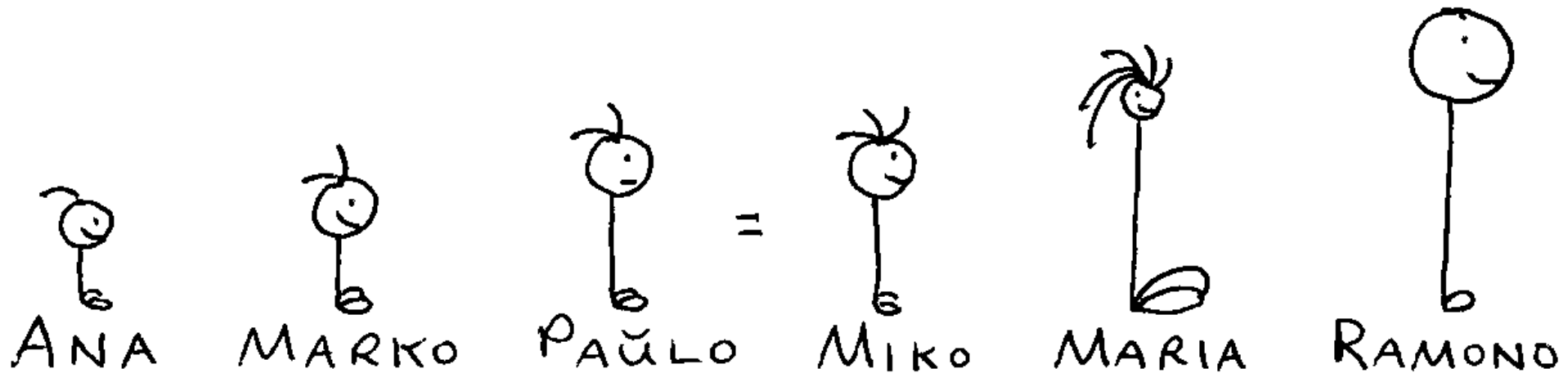
Kiuj estas la plej bonaj lernantoj aŭ lernantinoj en nia kurso?

Komparacio

pli ol...

tiel... kiel...

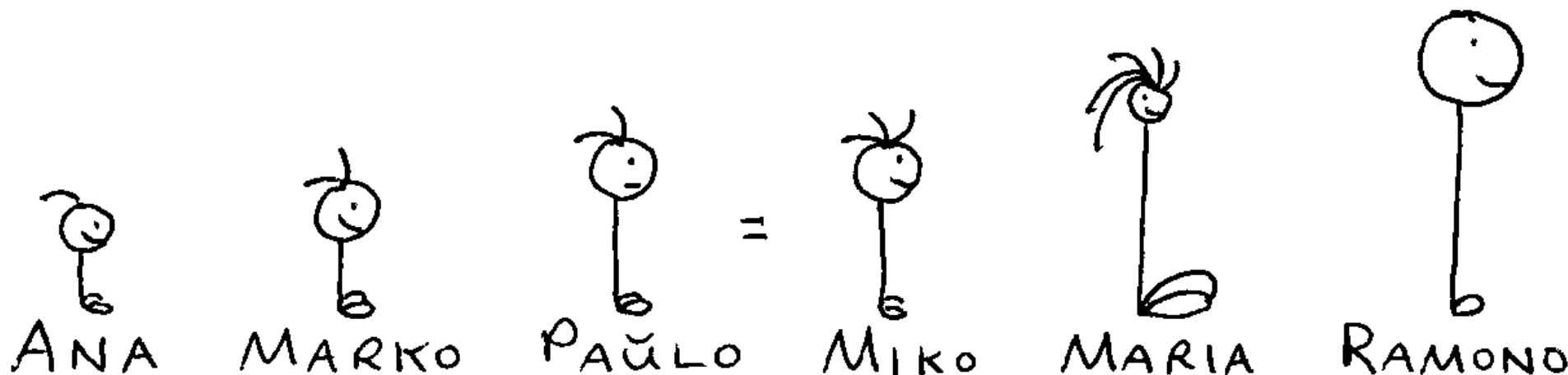

- 1 Ĉu Marko estas pli alta ol Ana?
- 2 Ĉu Marko estas pli alta ol Paŭlo?
- 3 Ĉu Ramono estas pli alta aŭ malpli alta ol Maria?
- 4 Ĉu Maria kaj Ramono estas pli altaj ol Marko kaj Ana?
- 5 Kiu estas malpli alta ol Marko?
- 6 Kiu estas malpli alta ol Ana?
- 7 Ĉu vi pensas, ke Paŭlo estas multe pli alta ol Miko?
- 8 Ĉu Paŭlo estas tiel alta kiel Miko?

Komparacio

pli ol...

tiel... kiel...

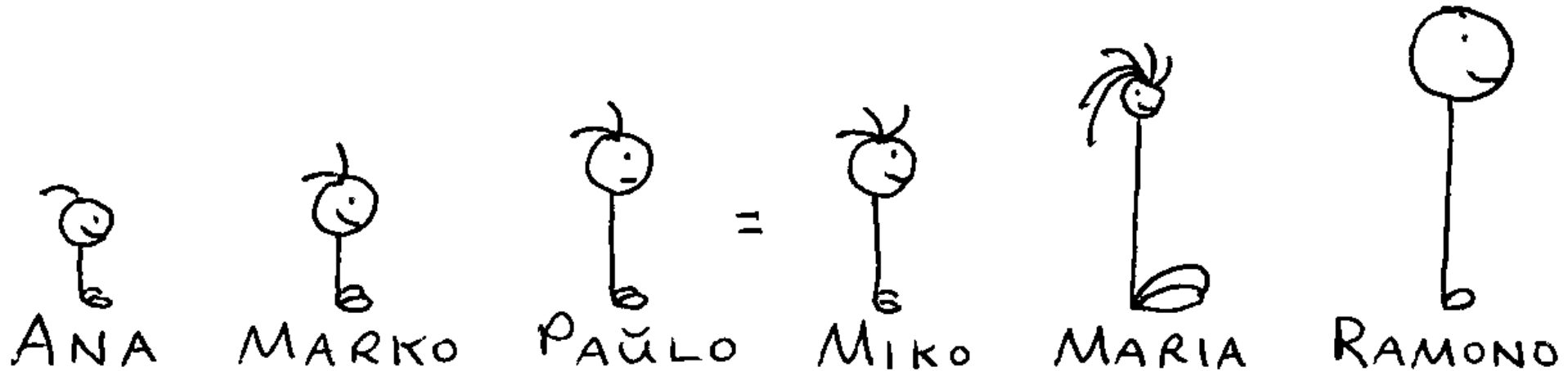

- 9 Ĉu vi kredas, ke Paŭlo kaj Miko estas tiel altaj kiel Maria?
- 10 **El** la tuta familio, kiu estas la plej alta?
- 11 Donu al mi la nomon de la persono, kiu estas la plej malalta **el la tuta familio**.
- 12 Ĉu Marko havas pli da haroj ol Ana?
- 13 Ĉu Marko havas pli da haroj ol Maria?
- 14 Ĉu Marko havas pli da haroj ol Maria kaj Ana?
- 15 Ĉu Paŭlo havas tiom da haroj kiom Marko?
- 16 Ĉu Marko havas tiom da haroj kiom Paŭlo kaj Maria?

Komparacio

pli ol...

tiel... kiel...

17 Kiu estas la plej kalva el la familio?

18 Bonvolu doni al mi la nomon de la **familiano**, kiu estas la plej harhava.

19 Ĉu la piedoj de la patro estas tiel longaj kiel tiuj (piedoj) de la patrino?

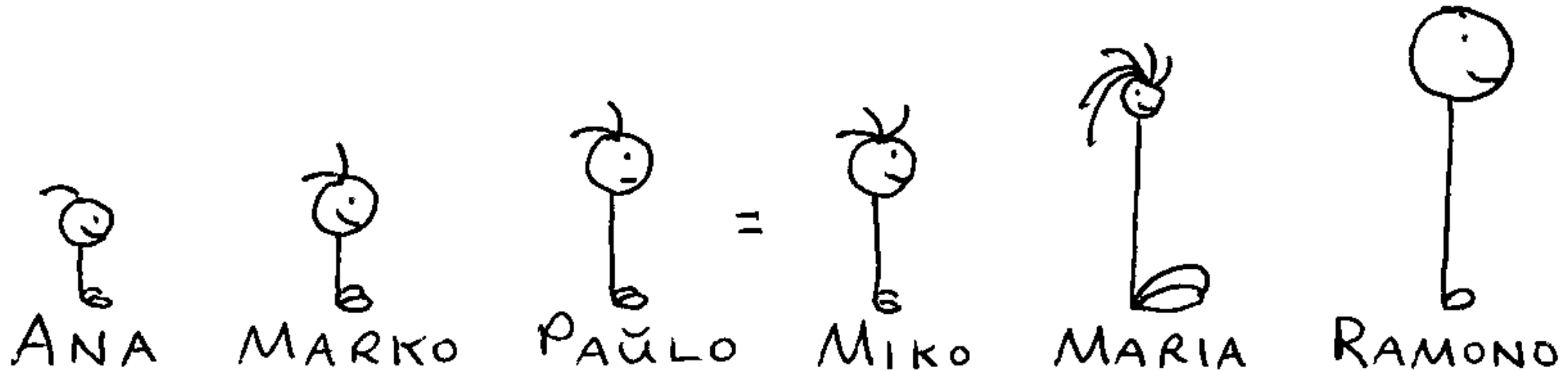
20 Kies kapo estas la plej granda?

21 Kies piedoj estas la plej longaj?

Komparacio

pli ol...

tiel... kiel...

22 Ĉu vi scias, kies kapo estas la plej malgranda?

23 Kiu havas la plej longajn piedojn?

24 Kiu havas la plej longajn harojn?

25 Ĉu la kapoj de la gefiloj estas tiel grandaj kiel tiu (kapo) de la patro?

26 Ĉu vi estas tiel alta kiel nia instruisto de Esperanto?

27 Ĉu via naskiĝurbo estas tiel granda kiel Novjorko?

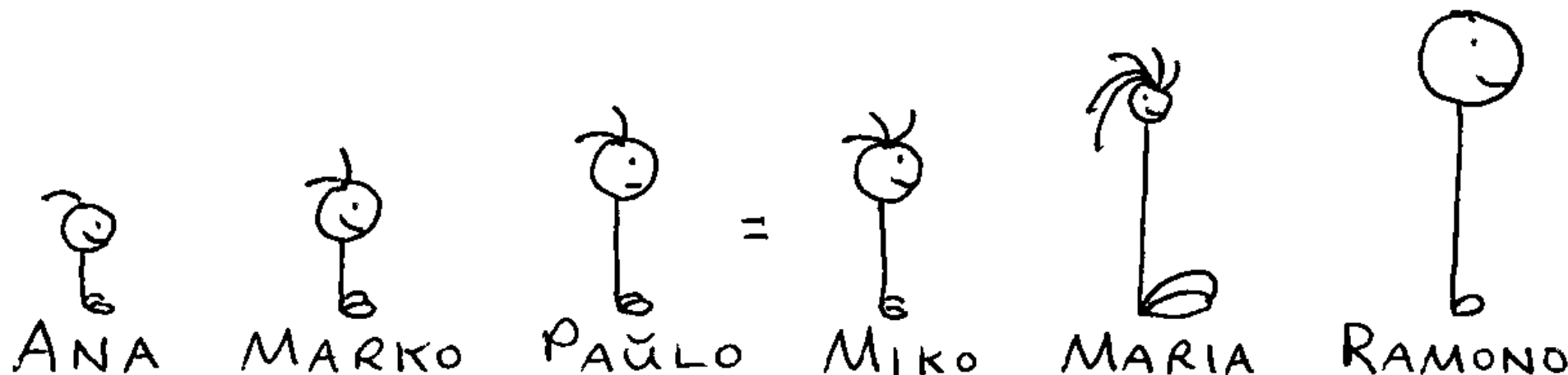
28 Ĉu loĝas **pli malpli** tiom da personoj en Parizo kiom en Londono?

29 Ĉu kafo kun sukero estas pli dolĉa ol kafo sen sukero?

Komparacio

pli ol...

tiel... kiel...

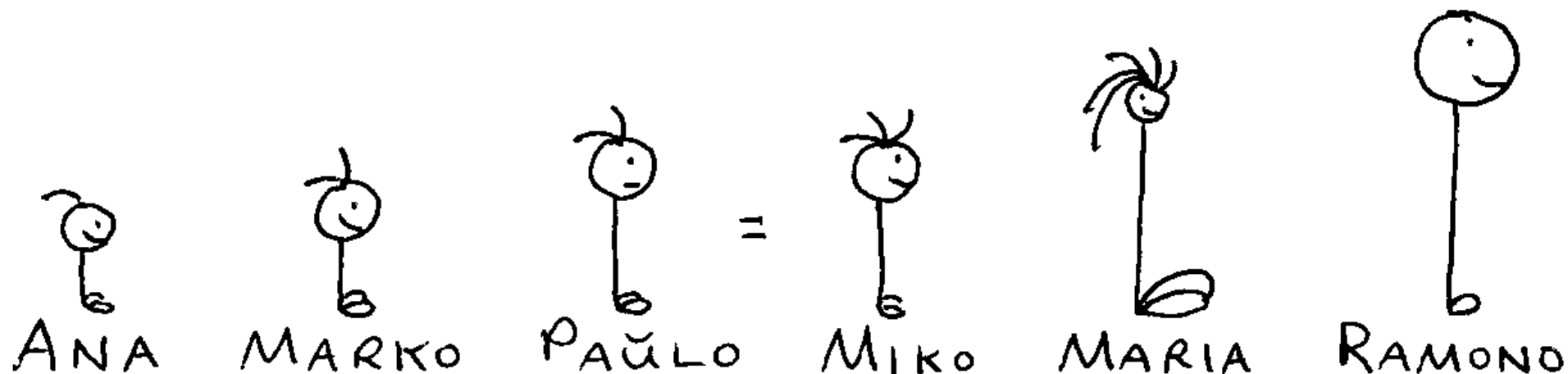

- 30 Ĉu vi ŝatas trinki kafon pli ol teon?
- 31 Ĉu vi parolas Esperanton tiel rapide kiel via instruisto?
- 32 Ĉu vi parolas Esperanton pli bone nun ol antaŭ iom da tagoj?
- 33 Ĉu vi pensas, ke Mikelo Jackson kantas pli bone ol aliaj kantistoj?
- 34 Ĉu bileto de aŭtobuso kostas tiom, kiom bileto de aviadilo?
- 35 Kiel nomiĝas la plej alta konstruaĵo en ĉi tiu urbo?
- 36 Diru al mi, kiel nomiĝas la plej longa rivero en via lando.
- 37 Kiu estas la plej aĝa en via familio?

Komparacio

pli ol...

tiel... kiel...

- 38 Kiuj estas la plej junaj en nia kurso de Esperanto?
- 39 Ĉu vi scias tiom pri Esperanto, kiom nia instruisto?
- 40 Ĉu estas pli varme dum julio en Germanio aŭ Italio?
- 41 Kiam vi estas pli laca? Antaŭ la laboro aŭ **post** ĝi?
- 42 Je kioma horo vi estas pli **laborema**? Je la naŭa matene, aŭ je la naŭa vespere?
- 43 Kies hararo estas pli longa? Via, aŭ mia?
- 44 Ĉu vi scias, kio estas pli peza? Ligno aŭ kotono?
- 45 Ĉu vi povas diri al mi, kiel nomiĝas la plej longa rivero en Eŭropo?

se + -us

Se mi estus ... , mi...

Ĉu vi vojaĝus ĉirkaŭ la mondo se vi gajnus la loterion?

- 1 vojaĝi ĉirkaŭ la mondo
- 2 aĉeti novan loĝejon kaj **translokiĝi**
- 3 aĉeti botelon da ĉampano por celebri
- 4 ĉiam vojaĝi **unuaklase** en trajnoj kaj aviadiloj.
- 5 **ne plu** labori
- 6 **disdoni** multe da mono al familianoj
- 7 esti tre feliĉa
- 8 doni la duonon de la mono, kiun vi gajnus, al mi

Kion vi farus se vi estus la urbestro (aŭ urbestrino)?

- 9 konstrui centrojn por kulturo
- 10 doni pli da mono al la urba orkestro
- 11 **pliboniqi** la trafikon de la urbo
- 12 **plilarĝigi** la stratojn

se + -us

Se mi estus ... , mi...

Kion vi farus se vi estus la urbestro (aŭ urbestrino)?

- 13 aĉeti multajn librojn por la biblioteko
- 14 **malaltigi** la prezojn de la busbiletoj
- 15 **pligrandigi** la parkojn
- 16 **limigi** la bruon en la urbo

Se vi estus la prezidento, ĉu vi malaltigus la impostojn?

- 17 **malaltigi** la impostojn
- 18 konstrui pli da domoj kaj loĝejoj
- 19 ne elspezus multe da mono por la armeo
- 20 paroli Esperanton kun prezidentoj de aliaj landoj

Kion vi farus se vi estus multe pli juna?

- 21 multe pli juna
- 22 multe pli maljuna
- 23 instruisto de Esperanto
- 24 la estro de **la Unuiĝintaj Nacioj**
- 25 Pikaso
- 26 la plej inteligenta persono en la tuta mondo
- 27 birdo

1. por + i,   2. por, ke... + u

1 La profesoro ŝaltis la lampon **por vidi** la nigran tabulon pli bone.

2 La profesoro ŝaltis la lampon **por, ke la gelernantoj vidu** la nigran tabulon pli bone.

1 malfermi la pordon

2 ŝlosi la pordon

3 ĉeestis lecionon de Esperanto

4 sendis la gefilojn al la kinejo

5 iri al restoracio

6 iri al la hartondisto

7 lerni Esperanton

8 labori

9 iri al la preĝejo

10 preni la korktirilon

11 doni monon al malriĉulo

12 instrui en la universitato

plaĉas, ŝatas
-AS, -US

- 1 kafo kaj teo
- 2 fruktosuko
- 3 cidro (pomvino)
- 4 minerala akvo

- 5 **fumajita** ŝinko
- 6 svisa fromaĝo
- 7 salato kun saŭco de vinagro kaj oleo
- 8 krudaj cepoj

- 9 manĝi **frititajn** terpomojn
- 10 laktuko
- 11 frandi **dolĉaĵojn**
- 12 figoj kaj daktiloj

- 13 **tendumi** en la **montaro**
- 14 naĝi en la maro
- 15 vojaĝi per trajno (**vagonaro**)
- 16 promeni **tra** la kamparo

- 17 resti hejme semajnfine
- 18 paroli la ĉinan lingvon
- 19 instrui Esperanton en la venonta jaro
- 20 kuŝiĝi frue, kaj leviĝi malfrue

- 21 kudri, triki, kaj brodi
- 22 loĝi sur tute trankvila strato
- 23 esti **riĉega**
- 24 memori la nomojn de ĉiuj

plaĉas, ŝatas

-AS, -US

- 25 esti kapabla paroli japane
- 26 koni Aristotelon
- 27 neniam mensogi
- 28 posedi luksan kastelon

- 29 trovi trezoron el oro
- 30 legi librojn pri amo
- 31 kegludi
- 32 krokodili

- 33 varti bebojn
- 34 esti kuracisto
- 35 **iĝi** riĉa
- 36 varbi **abonantojn** por esperanta revuo

OFTECO

- 1 Ĉu vi vekigatas antaŭ la sepa matene?
- 2 Ĉu vi enlitiĝas post la dekunua vespere?
- 3 Ĉu vi laboras ĉiutage?
- 4 Ĉu vi ĉiam aŭskultas la novaĵojn de la radio?

- 5 Ĉu vi trinkas en kafejo aŭ trinkejo?
- 6 Ĉu vi skribas multajn leterojn?
- 7 Kiom ofte vi aŭskultas klasikan muzikon?
- 8 Kiom da fojoj vi ĉeestis nian kurson en la lastaj dek tagoj?

- 9 Kiel ofte pluvas en nia urbo?
- 10 Kiom ofte neĝas en Siberio?
- 11 Kiom da fojoj hajlis ĉi tie en la pasinta jaro?
- 12 Kiom ofte la suno brilas en via regiono en somero?

- 13 Kiom ofte vi aĉetas ĵurnalon, revuon, kaj libron?
- 14 Kiam vi rigardas filmon hejme, kaj en kinejo?
- 15 Kiom da fojoj oni manĝas tage, semajne, kaj jare pli malpli?
- 16 Ĉu vi scias, kiom da fojoj via koro batas en unu minuto pli malpli?

OFTECO

- 17 Ĉu pluvas multe en la dezerto Saharo? ... la pluvarbaro Amazono? ... Kaj montaro Alpoj?
- 18 Kiom ofte vi promenas en parko, piediras al supermerkato, kaj kuras tra la urbo?
- 19 Ĉu vi ferias en la montaro ĉiujare, ĉiudujare, ĉiutrijare?
- 20 Kiel ofte vi manĝas bombonojn?

- 21 Kiam vi purigas vian loĝejon?
- 22 Kiam la leterportisto metas la leterojn en vian poŝtkeston?
- 23 Kiam okazas Kristnasko kaj Novjaro?
- 24 En la venonta jaro, kiom ofte vi parolos aŭ legos Esperanton?

--